

A 35-a sesiune a Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului Europei**Conflictele de interes la nivel local și regional**Rezoluția 434 (2018)¹

1. Sub multiplele sale forme, corupția contribuie la deteriorarea valorilor democratice, constituind astfel o amenințare la adresa bunei guvernante și funcționării a statului. În acest sens, în octombrie 2016, la cea de-a 31-a sesiune a sa, Congresul a adoptat foaia sa de parcurs privind activitățile de prevenire a corupției și promovare a eticii publice, convenind asupra întocmirii a șase rapoarte tematice, printre care și unul privind conflictele de interes, în vederea identificării măsurilor preventive și bunelor practici în materie de combatere a corupției.
2. Vorbim de conflicte de interes – sau de aparența unor conflicte de interes – în situațiile în care este posibil ca interesele personale directe sau indirecte să contravină interesului public. Cel mai adesea acestea intervin atunci când o persoană deține mai multe roluri/funcții și exercită activități profesionale în paralel cu responsabilitățile publice. Uneori separarea acestor roluri poate fi problematică, astfel că funcția publică poate ajunge să fie folosită în folosul propriu.
3. Autoritățile locale și regionale sunt adesea responsabile de prestarea de servicii în domenii expuse în mod special corupției, cum ar fi urbanismul, construcțiile sau serviciile sociale. Proximitatea acestora, potențialele conexiuni și frecvența contactului cu cetățenii și antreprenorii locali pot da naștere multor situații de conflict de interes și pot constitui o probă de integritate pentru aleșii locali.
4. În ciuda faptului că țările s-au axat pe instituționalizarea și implementarea politicilor privind conflictul de interes, există puține dovezi în sprijinul eficacității reale a acestor politici. La nivel local și regional, autoritățile nu dispun de date și de un control amplu al reglementărilor legate, spre exemplu, de condițiile ulterioare încetării funcției, acceptarea cadourilor sau de activitățile suplimentare exercitate în paralel cu cele oficiale. O astfel de situație poate genera probleme din punct de vedere al normelor de aplicare a sancțiunilor sau limitelor impuse la definirea conflictelor de interes, prin prisma stabilirii unui raport acceptabil între interesele publice și cele personale, precum și a comportamentelor interzise. Un asemenea raport ar trebui să reflecte funcția ocupată de agentul public și calibrul 'informațiilor privilegiate' de care dispune și care ar putea fi folosite în interes personal sau într-un context profesional viitor.
5. Deși conflictele de interes reprezintă unul dintre sectoarele cele mai reglementate în sfera politicilor, proliferarea regulilor și reglementărilor poate crea probleme în ce privește gestionarea și punerea lor în aplicare. Lipsa de coerență între aceste texte poate produce confuzie, determinând ineficacitatea lor. Un impact sporit ar putea fi obținut prin adoptarea unor abordări bazate pe valori, inclusiv educația, formarea, transparența și sisteme mai bune de monitorizare.
6. Culturile organizaționale predispuse într-o mai mare măsură conflictelor de interes tind să fie caracterizate de un nivel scăzut de încredere din partea publicului. Dat fiind faptul că multiplicarea politicilor și codurilor de conduită nu sporește neapărat acest nivel de încredere, ci poate avea chiar efect opus, autoritățile locale și regionale trebuie să aibă grijă atunci când elaborează, implementează și diseminează astfel de instrumente, evitând totodată supra-reglementarea.
7. În lumina celor de mai sus, Congresul, conștient de diferențele existente la nivelul structurilor juridice și administrative, precum și al culturilor organizaționale ale diverselor țări și regiuni în cadrul acestora:

¹ Dezbătută și adoptată de Congres în 7 noiembrie 2018, cea de-a 2-a ședință (vezi Documentul [CG35\(2018\)13](#), memorandum explicativ), raportor: Peter JOHN, Marea Britanie (L, SOC).

a. invită autoritățile locale și regionale ale statelor membre ale Consiliului Europei:

i. să introducă și să implementeze politici de integritate care fac referire atât la gestionarea eticii organizaționale, cât și la gardienii externi ai integrității;

ii. să înființeze comisii de etică independente responsabile de revizuirea activității financiare a membrilor, identificarea potențialelor probleme și recomandarea măsurilor corective, înainte de a face publice declarațiile de interese personale, în care ar trebui să fie trecute locurile de muncă suplimentare, veniturile personale, acțiunile deținute sau investițiile făcute care ar putea suscita un conflict de interese în raport cu funcția ocupată, locurile de muncă anterioare și informații privind activitatea partenerilor;

iii. să definească reguli privind acceptarea cadourilor și invitațiilor, ținând seama de funcția oficialului sau agentului public respectiv, pentru a evita influența externă asupra procesului decizional și a garanta imparțialitatea în domenii precum cel al achizițiilor;

iv. să promoveze dezvoltarea pro-activă a informațiilor înainte ca acestea să fie solicitate de public, pentru o mai mare responsabilizare, transparență și deschidere a administrației locale și regionale, și pentru a spori încrederea publicului;

v. să se asigure că politicile privind dezvoltarea informațiilor sunt însoțite de măsuri corespunzătoare de soluționare a conflictelor de interese identificate;

vi. să susțină și să investească în instrumentele flexibile (*soft*), precum leadership`ul etic;

vii. să investească în mecanisme avansate de resurse umane, pentru a monitoriza și reglementa fluxul de personal între sectorul privat și cel public;

viii. să instituie evaluări regulate ale personalului, pentru a urmări atitudinile și evoluția climatului etic în rândul personalului;

ix. să faciliteze sesizarea timpurie și ad hoc a potențialelor conflicte de interese, spre exemplu prin intermediul declarației de interese a aleșilor și înalților demnitari locali și regionali, înainte și în exercițiul funcțiunii;

x. să introducă sisteme informatice în vederea simplificării procesării și facilitării gestionării declarațiilor de interese;

xi. să se consulte cu toate părțile interesate de la nivel local și regional atunci când elaborează reguli și reglementări privind conflictele de interese, pentru conformitate optimă cu politicile implementate;

xii. să îmbunătățească coordonarea pe orizontală și pe verticală cu alte niveluri administrative, pentru a asigura consecvență în raport cu alte mecanisme de monitorizare și aplicare;

xiii. să implice societatea civilă, ONG-urile, și asociațiile naționale ale autorităților locale și regionale în educarea și formarea personalului în materie de etică și reglementări privind conflictul de interese, pentru a face mai bine cunoscute regulile existente și a permite personalului să anticipeze eventualele situații de încălcare a normelor de integritate;

xiv. să invite asociațiile naționale ale autorităților locale și regionale să ajute la conceperea unui cadru cuprinzător și normativ și să contribuie la promovarea și înțelegerea acestuia, pentru un grad sporit de conștientizare a măsurilor de prevenire a conflictelor de interese la nivel local și regional;

b. decide să instituie un sistem coerent și eficace de prevenire, dezvoltare și urmărire a conflictelor de interese, valabil în cazul tuturor membrilor Congresului.